

SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

SAYI : B 14 0 BHİ 0 00 00 622-01- 2 6
KONU : Yazılı Soru Önergesi

14 -01- 2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ: 10.12.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/11128-17791/38076 sayılı yazınız.

Balıkesir Milletvekili Sayın Ahmet Duran BULUT'un, "Esnaf kredi kooperatiflerindeki ortaklık payına" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/11128) esas nolu yazılı soru önergesi ile ilgili cevap ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Nihat ERGÜN
Bakan

Ek: 2 sayfa önerge cevabı

Gereği :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

**BALIKESİR MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET DURAN BULUT'UN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR**

Soru 1: Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri tarafından ortaklık payı olarak alınan 100 TL bilginiz dahilinde midir?

Cevap 1: Kooperatiflerin sermayesi, ortaklarının taahhüt ettikleri ortaklık paylarından oluşmaktadır. 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nun 19. maddesinde; kooperatife giren her şahıstan en az bir ortaklık payının alınması gerektiği, kooperatife giren ortakların en fazla 5000 pay taahhüt edebilecekleri, bir ortaklık payının değerinin Bakanlar Kurulu Kararı ile artırılabilmesi hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda, 10.01.2003 tarih ve 24989 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 24.12.2002 tarih ve 2002/5089 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla bir ortaklık payının değeri 1 TL'ye yükseltilmiştir.

Ancak, değişen ekonomik koşullar karşısında ortaklık paylarının değerinin ihtiyacı karşılamaya yetmediği ve faaliyetlerini büyük ölçüde ortak paylarından oluşan sermaye ile yürüten kooperatiflerin mali sıkıntılar yaşamaya başladıkları görülmüştür.

Bu bağlamda, son olarak 23.07.2009 tarih ve 27297 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 14.07.2009 tarih ve 2009/15233 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla bir ortaklık payının değeri 100 TL'ye yükseltilmiş olup, 1163 sayılı Kanun kapsamında kurulan diğer kooperatifler gibi ESKKK'leri için de bağlayıcıdır.

Soru 2: 100 TL'yi ödeyemeyen esnafımız ortaklıktan çıkarılmaktadır. Üreticilerimiz kredilerini nereden alacak ve güvencesini nereden sağlayacaktır?

Cevap 2: 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu ve Örnek Anasözleşmesine göre; bir ortaklık payı karşılığındaki 100 TL'lik sermaye taahhüdü yüklenen kooperatif ortağı esnaf ve sanatkardan, bu sermaye taahhüdünün dörtte birinin peşin, kalanının ise kooperatif anasözleşmesinde yer alan süreler içerisinde tahsil edilmesi gerekmektedir.

Kooperatifler kanunu ve ESKKK örnek anasözleşmesine göre ESKKK ortağının en az 1 ortaklık payı ve bunun karşılığı olarak kooperatife 100 TL'lik sermaye taahhüt etmesi zorunludur. Bu durumda, öncelikle bu tutarın dörtte birinin peşin olarak ödenmesi, kalan kısmın ise anasözleşmede yazılı süre gözetilerek yönetim kurulunca belirlenecek bir takvim içinde ödenebilmesi imkan dahilindedir. Böylece, esnaf ve sanatkârlarımızın bu esneklikten faydalanmak suretiyle ortaklıklarını sürdürmeleri ve ESKKK kefaletiyle Türkiye Halk Bankası A.Ş. kaynaklarından esnaf ve sanatkârlara kullanılan düşük faizli (sübvansiyonlu) kredilerden faydalanmaları mümkün bulunmaktadır.

Soru 3: Böyle bir uygulama sosyal devlet anlayışına uymakta mıdır? Bu durumun düzeltilmesi ile ilgili bir çalışmanız var mıdır?

Cevap 3: ESKKK'lerin varlığı; finansman kuruluşlarınca bu kooperatiflerin likit varlıklarına ve kefalet kapasitelerine bakılarak esnaf ve sanatkârların kredilendirilmesi için gerekli olan riskleri göze almalarına imkan vermektedir. Ancak, bu riskin göze alınmasında ESKK Kooperatiflerinin "kefalet" düzeyi önemli bir rol oynamaktadır. ESKKK'lerin kefalet düzeyi ise, ortaklarınca konulan sermayelerden ve kullanılan kredilerden yapılan kesintilerle oluşturulan fonların büyüklüğüne paralel olarak güçlenmektedir.

Bu nedenle, Devletin karşılamadığı ancak finansman kuruluşu olan Türkiye Halk Bankası A.Ş. tarafından talep edilen teminatların, ESKKK'lerin "kefalet" etmeleri suretiyle karşılanmasının bu Devlet desteklerinin mali durumu iyi ve teminat verebilecek durumda olan

sınırlı sayıda esnaf ve sanatkarın finansmanı yerine çok sayıda esnaf ve sanatkarın krediye erişimini kolaylaştırıcı bir rol oynamaktadır.

Ayrıca, ESKKK kefaleti sayesinde ödeme sıkıntısı yaşayan esnaf ve sanatkarların kredi borçları öncelikle bankada ESKKK adına tutulan ve ortaklarının sermaye ödentileri ile kredilerden yapılan kesintilerden elde edilen paralarla oluşan fonlardan karşılanmaktadır. Esnafın bireysel olarak oluşturamayacağı söz konusu birikimler, ESKKK aracılığıyla oluşturulabildiğinden, bu kooperatiflerin mali yapılarının güçlendirilmesi yönündeki Devlet destekleri sosyal devlet anlayışının gereklerinden birisi olarak büyük ölçüde artırılmaktadır.